

صادرات نفت با خیالی آسوده‌تر

شهریور ماه سال گذشته اندیشکده «مرکز آمنیت امریکای جدید» طی یادداشتی بالشاره به احداث خط لوله انتقال نفت از گوره در استان بوشهر به جاسک در استان سیستان و بلوچستان، به فرایش قدرت پاسخگویی ایران به تهدیداتی ز جنس حوادث اخیر در خجیر و نطنز پرداخت.

نديشکده «مرکز امنيت آمريکايي جدي» معتقد است يك از مهمترین ملاحظات ايران در حفظ مبادلات امنی از تنگه هرمز، امكان تنقل نفت به مشتريانش بوده است به وبيه چين که مهمترین مشتري امنی ايران است و اكون نيز دو كشور در صدد عقد قراردادي راهبردي و طولاني مدت در اين ارتباط هستند.

نیازمندیه پادشاهی است ایران پس از
افتتاح مسیر زمینی، با خیالی آسوده تر می تواند
مکان جلوگیری از عبور نفتکش های خردیار
یا فروشنده دولت های رقیب از تنگه هرمز را

انتقال نفت
از طریق خط
لوله گوره به
جاسک با دستور
رئیس جمهور به
بهره‌داری رسید

زیرا میزان مصرف از میزان تولید ۱۰ هزار مگاوات بیشتر می شو زان مصرف برق با توجه به میزان تولید نیروگاه های کشو و گاه های بر قابی قابل جبران نیست و برای کدر از این شرایع ممکن است بناهای پردازشی امند کمک صنایع زنجیری، مشتکان

مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت برق گفت: هفته آینده به دلیل افزایش دمای هوا روزهای سختی پیش روی صنعت برق خواهد بود. وی با ایجاد اینکه پیش بینی می شود مصرف برق در هفته آینده از ۶۵ هزار مگاوات عبور کند. او فرمود: «نهایت پیش بینی روزهای سخت، باری صنعت برق، خواهد

هشدار برای بازگشت خاموشی‌ها

ریسک‌های عملیاتی و امنیتی می‌شود. یکی از مزایای طرح انتقال نفت به جاسک این است که با بهره‌برداری از این خط و صادرات، منجر به کوتاه شدن مسیر رفت و برگشت مشتریان نفت کشور به حدود هزار مایل دریایی می‌شود. هزینه هر بشکه نفتی که به این منطقه می‌رسد حدود ۴ سنت در بشکه است در حالی که اگر نفت با نفتکش منتقل شود ۶ سنت هزینه داشت و از نظر اقتصادی نیز هزینه آن به سرعت برمی‌گردد. با احداث هزار کیلومتر خط لوله از گوره در غرب استان بوشهر تا جاسک در حاشیه دریای عمان، ایران علاوه بر این که نفت خود را به بازارهای صادراتی نزدیک می‌کند، این فرصت را در تاریخ دور زدن تنگه هرمز، امنیت صادرات را افزایش دهد. از سوی دیگر، با احداث تاسیسات لازم در بندر جاسک برای صادرات، این فرصت ایجاد می‌شود تا سواحل مکران به عنوان قطب جدید نفت، گاز و پتروشیمی معرفی شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد، فاز اول این طرح با هدف ایجاد ظرفیت انتقال بیش از ۳۰۰ هزار بشکه نفت خام آماده بهره‌برداری است و در روزهای آینده تزریق رسمی نفت به این خط لوله آغاز خواهد شد.

اهمیت احداث این طرح ببینش از جنبه استراتژیک و امنیتی توجیه‌پذیر بوده تا جنبه اقتصادی. قبل از بهره‌برداری از این طرح گلوبگاه اصلی ایران برای صادرات نفت خام مربوط به تنگه هرمز است که در صورت ایجاد درگیری احتمالی طرف چند ساعت مسدود خواهد شد. با مسدود شدن تنگه هرمز تنها مسیر ایران برای فروش نفت بسته می‌شود در حالی که سایر کشورها مثل عربستان مسیرهای جایگزینی برای فروش نفت خود از مسیری غیر از خلیج فارس و تنگه هرمز ایجاد کردند.

می‌گوید اکنون نفت خام پس از گذراندن مسافتی حدود هزار کیلومتر بدون هیچ مشکل عملیاتی به منطقه جاسک رسیده و در حال بازگیری در کشتی است، زیرا مخازن ذخیره آماده نبود و نفت به طور مستقیم از لوله به کشتی زده می‌شد. دو شرکت تابعه شرکت ملی نفت ایران یکی شرکت مهندسی و توسعه نفت و دیگری شرکت نفت و گاز پارس به ترتیب مسؤولیت بخش‌های خشکی و دریایی این طرح را بر عهده داشتند. در شرکت مهندسی و توسعه نفت قراردادهایی که با پیمانکاران امضا شده هزار و ۱۵ میلیون دلار است که تاکنون ۹۷ میلیون دلار پرداخت شده و در شرکت نفت و گاز پارس قراردادهایی که با پیمانکاران و تأمین کنندگان به امضا رسیده معادل ۳۰۰ میلیون دلار است که تاکنون ۲۰۰ میلیون دلار آن پرداخت شده است. بهره‌برداری از خط و تلمبه خانه‌ها و تمام تأسیسات مسیر به شرکت خط لوله و مخابرات نفت سپرده شده که دارای بالاترین تجهیزه حرفاًی در امر بهره‌برداری از خطوط نفت و فرآورده است.

عملیات بازگیری و صادرات نفت در جاسک در حال حاضر از طریق نفت و گاز پارس انجام می‌شود. اما در ماه‌های آتی به طور کامل به شرکت پایانه‌های نفتی و اکنار خواهد شد. بین زنگنه با بیان این که برق موردنیاز این طرح برای تلمبه خانه‌های مسیر خط لوله، ۱۰۰ مگاوات و در ظرفیت کامل است، گفته: طرح انتقال نفت از گوره به جاسک در ابتدای سال ۱۴۰۱ به بهره‌برداری کامل خواهد رسید و اکنون با ۳۰۰ هزار بشکه در روز آغاز می‌کنیم، اما در مهر تا آبان به ظرفیت ۴۰۰ هزار بشکه در روز و از این تاریخ تا ۵۰۰ هزار بشکه خواهد رسید. آمدن تلمبه خانه‌ها و یک مخزن ذخیره در جاسک از دی تا سفند، ظرفیت به ۷۵ هزار بشکه در روز افزایش می‌پاید و از اسفند به بعد ظرفیت به ۴ میلیون بشکه خواهد رسید که این موضوع مهمی است.

A large green cylindrical oil storage tank is being connected to a pipeline. The connection point is a complex assembly of metal flanges, bolts, and nuts. The pipeline itself is a thick, dark brown or black steel pipe. In the background, there are several electrical power lines and some workers in white protective suits and hard hats standing near the base of the tank. The sky is clear and blue.

طرح خط انتقال نفت از گوره به جاسک به عنوان ایرانی‌ترین خط لوله انتقال نفت چه تاثیرات اقتصادی و سیاسی خواهد داشت؟

تغییر راهبرد نفتی ایران

راهبرد نفتی ایران تغییر کرد و با بهره‌برداری از فاز اول خط لوله انتقال نفت گوره به جاسک و تقویت امنیت انرژی، ایران خود را برای بازیس‌گیری بازار نفت خود پس از رفع تحریم‌ها آماده می‌کند. در دهه‌های گذشته عمرده صادرات نفت ایران از جزیره خارک انجام می‌شد. این جزیره به دلیل موقعیت طبیعی خود به این منظور انتخاب شده بود با این حال برای متوسط سازی پایانه‌های صادراتی و همچنین افزایش تابآوری صادرات نفت، جاسک به عنوان قطب دوم انتخاب شد تا نفت تولیدی در خوزستان و میادین مشترک غرب کارون بعد از انتقال به وسیله خط لوله‌ای هزار کیلومتری از گوره به جاسک، صادر شود، از این‌رو، طرح راهبردی انتقال نفت از گوره به جاسک را می‌توان مهمترین طرح در دست اجرا در کشور دانست. این طرح در سال ۹۲ با اعتباری حدود ۲ میلیارد دلار در شورای اقتصاد توصیب و ابلاغ شد و تاکنون حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار در این طرح هزینه شده است. علاوه بر این که ۹۵ درصد تجهیزات استفاده شده در این پروژه داخلی است در تمام بخش‌های خط لوله جاسک و تأسیسات مرتبط آن استانداردهای ملی و بین‌المللی از جمله استانداردهای IPS و API رعایت شده است. در این گزارش به اهمیت انتقال نفت از گوره به جاسک و همچنین تاثیر آن برداخته‌ایم.

باگذشت بیش از ۶۰ دهه از ایجاد پایانه نفتی خارک، این پایانه کماکان اصلی ترین مبدأ صادرات نفت خام ایران به شمار می‌رود. گرچه طی سال‌های اخیر، پایانه‌های مانند عسلویه، لوان و ... به جمع پایانه‌های صادراتی ایران اضافه شدند اما کماکان بیش از ۹۰ درصد صادرات نفت خام از این جزیره انجام می‌شود. طی دهه‌های اخیر و خصوصاً پس از حملات متعدد عراق در جنگ تحمیلی به این جزیره، متوسّع سازی بنادر صادراتی همواره از اهداف مدیران و تصمیم‌گیران صنعت نفت و مقامات ارشد کشور بوده، اما این اهداف به دلایل همچون هزینه‌بالای اجراؤنی باه مطالعات مکان‌یابی دقیق به صورت جدی پیگیری نمی‌شد. پس از حدود سه دهه از پیشنهاد اجرای طرح حرم که به منظور کاهش ضربه‌پذیری ایران از بمباران جزیره خارک در زمان جنگ تحمیلی طراحی شده بود، به شرکت ملی نفت ایران ابلاغ شد که با تأسیس یک میلیون بشکه نفت خام از پایانه نفتی گوره در استان بوشهر به منطقه جاسک در ساحل دریای عمان فراهم شده که در این صورت جاسک به عنوان دومین پایانه صادراتی نفت خام کشور، اهمیت راهبردی یافته‌است. در مجموع، دریافت روزانه یک میلیون بشکه نفت خام سبک و سنگین از خط لوله ۴۲۰ اینچ گوره-جاسک و ارسال به پایانه صادراتی جاسک، ذخیره‌سازی ۱۵۰ میلیون بشکه انواع نفت خام، قابلیت گسترش ظرفیت نگهداری و صادرات با توجه به نیازهای آینده، قابلیت دریافت و ذخیره انواع نفت خام از طریق گویه‌های شناور دریابی، ایجاد شرایط لازم به منظور احداث پایانه صادراتی جدید جاسک و تضمین استمرار صادرات نفت خام کشور، متنوع کردن منابع صادراتی نفت خام، امکان تأمین خوارک پالایشگاه‌های برنامه‌ریزی شده برای احداث دستگاه‌های پالایش خارف، خدمت دادن پیمانکاران و مسنت‌گران داخلی و خارجی، رسیده شرکت ملی نفت ایران، حدود پنج هزار هکتار از اراضی سواحل مکران واقع در ۶۵ کیلومتری غرب شهر جاسک، نزدیکی های کوه‌بارک را به منظور احداث طرح‌های پیزه نفت، گار، پالایش و پتروشیمی تحصیل و جانمایی کرد که با توجه به تصویب احداث خط لوله ۴۲ اینچ انتقال نفت خام گوره - جاسک، بخشی از اراضی تحصیل شده غرب جاسک به منظور احداث پایانه صادرات نفت خام و احداث مخازن ذخیره‌سازی نفت خام تخصیص یافتند.

این طرح علاوه بر بخش‌های ساخت حدود هزار کیلومتر خط لوله ۴۲ اینچ پنج ایستگاه پمپاژ، تجهیزات اندازه‌گیری و پایش، مخازن ذخیره‌سازی و اسکله صادراتی را در امکان انتقال روزانه یک میلیون بشکه نفت خام از پایانه نفتی گوره در استان بوشهر به منطقه جاسک در ساحل دریای عمان فراهم شده که در این صورت جاسک به عنوان دومین پایانه صادراتی نفت خام کشور، اهمیت راهبردی یافته‌است. در مجموع، دریافت روزانه یک میلیون بشکه نفت خام سبک و سنگین از خط لوله ۴۲۰ اینچ گوره-جاسک و ارسال به پایانه صادراتی جاسک، ذخیره‌سازی ۱۵۰ میلیون بشکه انواع نفت خام، قابلیت گسترش ظرفیت نگهداری و صادرات با توجه به نیازهای آینده، قابلیت دریافت و ذخیره انواع نفت خام از طریق گویه‌های شناور دریابی، ایجاد شرایط لازم به منظور احداث پایانه صادراتی جدید جاسک و تضمین استمرار صادرات نفت خام کشور، متنوع کردن منابع صادراتی نفت خام، امکان تأمین خوارک پالایشگاه‌های برنامه‌ریزی شده برای احداث دستگاه‌های پالایش خارف، خدمت دادن پیمانکاران و مسنت‌گران داخلی و خارجی، رسیده شرکت ملی نفت ایران، حدود پنج هزار هکتار از اراضی سواحل مکران واقع در ۶۵ کیلومتری غرب شهر جاسک، نزدیکی های کوه‌بارک را به منظور احداث طرح‌های پیزه نفت، گار، پالایش و پتروشیمی تحصیل و جانمایی کرد که با توجه به تصویب احداث خط لوله ۴۲ اینچ انتقال نفت خام گوره - جاسک، بخشی از اراضی تحصیل شده غرب جاسک به منظور احداث پایانه صادرات نفت خام و احداث مخازن ذخیره‌سازی نفت خام تخصیص یافتند.

مسیر جدید صادرات نفت

۱- وقتی تحریم در هم می‌شکند

زنگنه طرح خط‌لوله گوره به جاسک راجلوهای از هم شکستن تحریم‌ها و تکیه بر تووان داخلی بیان کرد و افزود: وقتی که ماکار آغاز کردیم برای ورق ۴۰۰ هزار تن ورق مسی که ورق مخصوص مقابله به نفت ترش است قراردادهای را با شرکت‌ها خارجی بستیم و بخشی از این سی‌ها نیز باز پسر مس از طریق این قراردادها مقدار کمی ورق مس تحویل ما شد، اما دیگر امکان تحویل آن نبود در مورد پمپ‌های نیز همین مشکل را پیدا کرد و ما پمپ‌های ۶ مگاواتی در نظر گرفته بودیم که امکان تحویل اینها وجود نداشت. یک ساله میان شرکت ملی نفت ایران، شرک فولاد مبارکه و شرکت فولاد اکسین انجام شد توانستیم سیستم استاندارد تولید اختلال همت فولاد مبارکه و ورق بالاتاش فولاد اکسین را داشته باشیم. آنطور که زنگنه اعلام کرده بخش اصلی ورق مقاوم به گاز و نفت ترش برای نخستین بار در ایران تولید شده و پمپ‌ها از ۶ مگاوات به ۵/۵ مگاوات تبدیل شده‌اند. تاکنون مجموع احداث ۹۰۰ هزار بشکه پلاسیسگاه صادر شده در حال انجام است، همچنین ۴ میلیون متر مکعب سرمایه‌گذاری حدود ۲۳۰ میلیون دلار از طریق بخش خصوصی به روش BOT در آنجا احداث می‌شود.

دستاوردهای طرح توسعه مکران بود که هفتاه گذشته به بهرہ بدراری رسید.

۲- اهمیت منطقه مکران

برای نخستین بار در تاریخ بیش از ۱۱ ساله صنعت نفت ایران، عملیات صادرات نفت خام از سواحل مکران در دریای عمان آغاز شد. در این باره بیژن زنگنه، وزیر نفت به ایجاد پایانه صادراتی نفت خام در منطقه مکران در سال‌های اولیه دهه صامت و اوج جنگ تمیلی اشاره کرد و گفت احداث خط لوله‌ای به نام محمر در آن زمان آغاز شد که با پایان جنگ این خط رها شد و بخشی از این خط به قطر ۶۴ اینچ و به طول ۲۲۰ کیلومتر در استان بوشهر به انتقال آب به مناطق ساحلی اختصاص یافت.

ابن خط لوله با قدر ۴۲ اینچ یعنی ۱۶ سانتی‌متر و طول هزار کیلومتر از منطقه گوره استان بوشهر نفت خام سنگین و نیمه سنگین را به جاسک در استان هرمزگان منتقل کند. در مسیر این خط لوله ۵ تلمبه خانه نفت خام، ۱۰ پست برق و ۳۰۰ کیلومتر خط انتقال نیروی اختصاصی کشیده شده است و همچنین دو ایستگاه توپکرانی داریم. در انتهای زنجیره نیزیک واحد اندازگیری، یک ایستگاه توپکرانی و تأسیسات بارگیری نفت خام وجود دارد که اساس آن بر این است که سه گوی شناور داشته باشیم. در این طرح سه دستگاه میترینگ نفت خام منتقل شده را اندازه‌گیری می‌کند و همچنین شش خط لوله زیردریایی جمعباً به طول ۳۶ کیلومتر وجود دارد.

من افتخار ممکن ننمایم که این طرح از اینجا

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

(۱) نام و نشانی کارخانه: قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء (ص)، در نظر دارد، ۶ دستگاه دیزل ژنراتور پرتوژه احداث کارخانه تغليظ مسن در آلو را از طريق مناقصه عمومي تامين نماید.

(۲) تلفن: ۰۴۴۳-۲۲۶۷۱۵۰، ۰۴۴۳-۲۲۲۵۳۸۵ و دورنگار: ۳۱۱۹

(۳) موضع مناقصه: خربد ۶ دستگاه دیزل ژنراتور

(۴) مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۹,۴۴۸,۰۰۰,۰۰۰ ريال

(۵) تاریخ، مهلت، مبلغ و محل دریافت اسناد مناقصه: واچارین شرایط می توانند ضمن واریز مبلغ دو میلیون ريال به حساب شماره ۵۱۴۴۸۷۸۱۴۸۰۱۱ پانک سپه بعنوان واحد اجرائي شمارا...، در ساعت های اداري از تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۴ تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۴ نسبت به خرید و دریافت اسناد، از قسمت قراردادهای مدیریت فني و مهندسي موسسه ثارا... واقع در آدرس مذکور در بنده ۱ اقدام نمایند. اسناد و مدارک ارزیابی فقط به نماینده مناقصه گر با ارائه معرفی نامه معتبر شرکت با مهر و امضای مجاز تحويل خواهد شد.

(۶) تاریخ، مهلت و محل تحويل اسناد مناقصه: مناقصه گران پایاستي پس از دریافت اسناد، حدакثر تا آخر وقت اداري مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۴، اسناد مربوطه را تكميل و در پاکات لاك و مهر شده تحويل و رسيد دریافت دارند.

نماهای خودبازی

<p>اندازه‌گیری و بارگیری نفت خام و ساختمان‌ها، بنای جدید صنعتی و اسکله پشتیبانی برای پایان امسال، هدف‌گذاری شده است که افزون بر متنوع‌سازی جغرافیای انتقال انرژی و افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی، با جذب سرمایه و ایجاد اشتغال زمینه‌ساز ساخت پالایشگاه مکران و صنایع پایین‌دست خواهد بود. در زمان اجرای این طرح با اولویت به کارگیری نیروهای بومی منطقه به طور مستقیم برای حدود ۱۲۰۰ نفر و در زمان بهره‌برداری برای حدود ۳۰۰ نفر اشتغال پایدار ایجاد شده است.</p>	<p>نفت ایران آغاز شد، افزود: این طرح با سرمایه‌ای بیش از ۳۰۰ میلیون دلار در قالب قراردادهای ای پی‌سی و با ایجاد فضایی برای محکم زدن توانمندی‌ها و ظرفیت‌های داخلی صنعتگران ایرانی در فرآیند رقابتی به دوشرکت ایرانی واکنار شد و امروز مرحله نخست آن به بهره‌برداری رسمی می‌رسد.</p> <p>مشکین فام با تأکید بر این‌که نخستین عملیات بارگیری نفت از دریای عمان در تاریخ صنعت نفت ایران انجام شده و به آن افتخار مکنیم، تصریح کرد: در مرحله نهایی، تکمیل هرسه ردیف انتقال،</p>	<p>نموده از این طرح و تکمیل هزار کیلومتر خط لوله، ایستگاه شماره ۲ در شهر اهرم، دوایستگاه عملیاتی بین راهی و یک ایستگاه پایانی همچنین پست‌های برقرار انتقال بر قریب مرتبط با این ایستگاه‌ها به طور کامل آماده بهره‌برداری است و این بخش در مرحله نخست با هدف انتقال روزانه حدود ۳۰۰ هزار بشکه طراحی شده است.</p> <p>محمد مشکین فام مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با ایادآوری این‌که اجرای این پروژه در روزهای پایانی سال ۹۸ در شرایط محدودیت‌ها و فشارهای جهانی برای به صفر رساندن درآمد‌های</p>
--	--	--